

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 01 decembrie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui,

Curugiu Ion XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 05.01.2021 – 01.12.2021;

Instanța de apel: 21.12.2021 – 13.04.2022;

Instanța de recurs: 19.07.2022 – 12.12.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 01 decembrie 2021, Curugiu Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 3 (trei) ani.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) și (2) Cod penal, s-a adăugat parțial, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, stabilită prin încheierea din 22 iulie 2020, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani și i s-a aplicat lui Curugiu Ion o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea acestuia de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 4 (patru) ani.

S-a admis demersul procurorului și s-a dispus încasarea de la Curugiu Ion în beneficiul statului mijloace bănești în sumă de 1680 (o mie șase sute optzeci) lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea constatării tehnico-științifice nr. 34/12/1-R-4345 din 16 decembrie 2020.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Curugiu Ion în timpul și în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală,

intenționat, știind cu certitudine că circulația substanțelor narcotice este interzisă, a intrat în posesia produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022” care este un analog al substanței stupefiante 5F-AMB, pe care ilegal, fără scop de înstrăinare a păstrat-o la el până la XXXXX, când aproximativ la ora XXXXX, știind cu certitudine că circulația drogurilor este interzisă, în timp ce se afla pe str. XXXXX din mun. XXXX, fiind bănuțit de către ofițerii de investigații ai IP Centru a DP mun. Chișinău că avea un comportament suspicios și anume văzând că se apropie de el, a aruncat un pachet de culoare roz peste gard, care în urma efectuării cercetării la fața locului, a fost depistat și ridicat, iar în interiorul acestuia se află o substanță cu aspect de rumeguș, de culoare gălbuie cu un miros specific, care a fost expedit ulterior pentru efectuarea constatării chimice.

În continuare, potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1- R-4345 din 16 decembrie 2020 al CTC și EJ al DTCEJ Centru al IGP, masa vegetală uscată, mărunțită de culoare galbenă reprezintă un produs etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)- 022”, neutilizat în scopuri medicinale și nu este inclus în Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 5 octombrie 2004, dar care conform scrisorii nr. Rg02-001929 din 27 mai 2020 emise de Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, constituie analog al substanței „5F-AMB”, care este inclusă în Hotărârea Guvernului a Rep. Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope neutilizate în scopuri medicale, precum și cantitatea de 49,576 grame, conform anexei la Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, reprezintă cantități deosebit de mari.

Acțiunile lui Curugiu Ion au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal - circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora fără scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, adică „păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare”.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Roman Plămădeală în numele inculpatului Curugiu Ion, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Curugiu Ion învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal, să fie achitat.

3.1 În motivarea cererii de apel avocatul Roman Plămădeală a invocat că este nefondată poziția primei instanțe precum că, prin declarațiile martorilor audiați pe caz se demonstrează vinovăția inculpatului Curugiu Ion, or, art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțitului, învinuitului, inculpatului.

A considerat că proba - raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R24345 din 16 decembrie 2020, nu reprezintă un suport probator ce ar confirma învinuirea înaintată lui Curugiu Ion.

A menționat că, după cum rezultă din materialele dosarului în prezenta cauză s-a operat doar cu raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-24345 din 16 decembrie 2020, precum că constituie o probă a vinovăției inculpatului Curugiu Ion.

Cu referire la scrisoarea cu numărul Rg02-001929 din 27 mai 2020 în copie, eliberată de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, a considerat că aceasta la fel nu prezintă un suport probator ori, în contextul împrejurărilor descrise în sentință, aceasta nu poate fi apreciată ca fiind o probă de acuzare, pe criteriile prescrise în art. art. 93, 94, 101, 141 - 143 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Curugiu Ion, cu menținerea sentinței fără modificări.

Termenul de executare a pedepsei urmînd a fi calculat din data reținerii inculpatului de către organele competente.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, în ședința de judecată în prima instanță, inculpatul Curugiu Ion inițial s-a prezentat, a fost identificat, acesta indicând datele sale de domiciliu, însă ulterior nu s-a mai prezentat pentru a oferi declarații, în pofida înștiințării legale, motiv pentru care prin încheierea din 16 iulie 2020 a fost dispusă anunțarea în căutare a inculpatului (f.d.118-119), fiind pornit conform notificării din 14 iulie 2021, dosarul de căutare (duplicat) nr. XXXXX (f.d. 124), iar în acest sens, în conformitate cu articolele 321, 351 alin. (2), pct. 5) și 352 din Codul de Procedură Penală, instanța de fond a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în absența inculpatului.

La fel, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel inculpatul nu s-a prezentat, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2020, s-a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, astfel de către Inspectoratul de Poliție Centru a fost pornit dosarul de căutare nr. 2021270156, iar în temeiul art. 321 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea cererii de apel în lipsa ultimului.

Instanța de apel a remarcat că, în pofida faptului că examinarea cauzei a avut loc fără prezența inculpatului Curugiu Ion, care a fost anunțat în căutare, vinovăția acestuia în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, se confirmă prin probele cercetate nemijlocit în ședința de judecată, și anume: declarațiile martorului Andrei Budu(f.d.130); declarațiile martorului Iulian Bălățel (f.d.129); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16 noiembrie 2020 (f.d.12); raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-24345 din 16 decembrie 2020 cu planșă ilustrativă anexată (f.d.19-22); mijloace materiale de probă: produsul etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022” cu masa de 49,576 grame, recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Alina Bulai din 29 decembrie 2020(f.d.23) și transmis spre păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a IP Centru a DP mun. Chișinău, în temeiul ordonanței și recipisei din 29 decembrie 2020; (f.d. 24-25).

Instanța de apel a reținut că, în ședință de judecată în prima instanță, procurorul de caz Diana Vataavu a solicitat renunțarea la probele cu martorii Iovu Viorel și Graur

Alexandru, prezența cărora în ședință de judecată nu a fost posibil de organizat, motiv pentru care, prima instanță, prin încheierea inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 20 octombrie 2021, a admis cererea acuzatorului de stat și a dispus examinarea cauzei în continuare, în lipsa martorilor indicați supra.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Curugiu Ion încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal – circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora fără scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, adică păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a constatat cu certitudine că vina inculpatului Curugiu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal se dovedește prin cumulul de probe administrate și nominalizate supra, și anume prin declarațiile martorilor și probele scrise cercetate din materialele dosarului, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod Penal.

Instanța de apel a conchis că în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe pertinente, concludente, veridice și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția inculpatului Curugiu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

În contextul aprecierii argumentelor de apel invocate de avocatul Roman Plămădeală, instanța de apel a relevat că, potrivit declarațiilor martorilor, dintre care un angajat al poliției Andrei Budu și o persoană terță, neinteresată la caz Iulian Bălățel, se invocă certitudinea faptelor invocate în rechizitoriu pretins comise la 16 noiembrie 2020, circumstanțe care în acest mod exclud orice interes personal al angajaților poliției, în vederea tragerii la răspundere penală a inculpatului, decât cele impus în exercițiul funcțiilor lor.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, martorul Andrei Budu a declarat că, că la 16 noiembrie 2020 se deplasa în scop de profilaxie pe teritoriul sect. Centru din mun. Chișinău, pe care îl deservea, împreună cu un coleg de serviciu, iar ulterior au observat două persoane care aveau un comportament suspect, unul din care a aruncat un obiect în momentul când au fost observați, precizând că persoana care a aruncat obiectul, a fost identificat ulterior drept inculpatul Curugiu Ion, iar obiectul ridicat reprezenta un pachet improvizat, cu o masă vegetală, care ulterior a fost ridicat prin acțiunea procesuală – cercetarea la fața locului.

Instanța de apel a apreciat că, circumstanțe similare relevă și martorul Iulian Bălățel, confirmând exact că faptele au avut loc la XXXXX, că îl cunoaște pe inculpat, evidențiind astfel prezența ultimului în ziua respectivă, iar mai mult susține că a fost prezent în momentul cercetării locului de unde a fost ridicat pachetul cu masă vegetală, descriind suplimentar trăsăturile acestei mase, ca fiind un rumeguș de

culoare galbenă, confirmând în acest mod expunerile martorului Budu Andrei și oferind declarațiilor ultimului o pondere mai accentuată în susținerea acuzației aduse prin actul de învinuire. Totodată, martorul Iulian Bălățel a declarat că, inculpatul Curugiu Ion plângea în momentul cercetării, caracterizând în acest mod o stare de conștientizare a vinovăției sale, materializată ulterior prin declarațiile sale în calitate de bănuit și de învinuit în contextul urmăririi penale, prin care de altfel Curugiu Ion a recunoscut integral faptele imputate și chiar a oferit detalii în speță, care nu pot fi puse la îndoială.

În continuare, instanța de apel a relevat că, substanța ridicată în pachetelul improvizat prin cercetarea la fața locului și recunoscută ulterior în calitate de corp delict, a fost supusă examinărilor de către specialistul din cadrul CTC și EJ al IGP a MAI Marin Sîrghii, iar potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 10 34/12/1-R-4345 din 16 decembrie 2020, s-a stabilit că masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare galbenă, ridicată la data de 16 noiembrie 2020, reprezintă un produs etnobotanic, îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022”, care la categoria substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorii acestora, supuse pe teritoriul Republicii Moldova nu se atribuie, iar masa acestui produs etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022” constituie 49,576 grame. Tot potrivit examinărilor efectuate de specialist, în contextul raportului de constatare tehnico-științifică, s-a stabilit că corpul delict a fost prezentat spre expertizare într-un pachet din filă de culoare albă, pe care se atestă manuscris de culoare albastră, cu semnăturile participanților (inclusiv a inculpatului și a martorului Iulian Bălățel) și care la momentul prezentării nu atestă urme de deteriorare, circumstanțe reflectate în planșa fotografică anexată.

Instanța de apel a respins ca nefondate alegațiile părții apărării referitor la faptul că, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-24345 din 16 decembrie 2020, consideră că acesta nu reprezintă un suport probator ce ar confirma învinuirea înaintată lui Curugiu Ion, or, în conformitate cu prevederile art. 93 alin. (2), pct. 7) Cod de Procedură Penală, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul constatărilor tehnico-științifice, procedura căroră este reglementată de prevederile art. 139 din Codul de procedură penală, potrivit căroră, în cazul în care există pericol de dispariție a unor probe sau de modificare a unor situații de fapt și este necesară explicarea de urgență a unor fapte sau circumstanțe ale cauzei, procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare sau instanța de judecată poate folosi cunoștințele unui specialist, dispunând, la cererea părților, iar procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare – și din oficiu, efectuarea constatării tehnico-științifice, cu precizarea că constatarea tehnico-științifică poate fi efectuată și de către un expert judiciar înscris în Registrul de stat al experților judiciari, la caz, fiind efectuată de expertul judiciar Marina Sîrghii din cadrul Direcției Centru 2 a Centrului tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP a MAI. Suplimentar, potrivit art. 141 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă se constată că raportul tehnico-științific nu este complet sau concluziile acestuia nu sânt exacte, se dispune efectuarea unei expertize judiciare, iar la caz, concluziile oferite au

fost concise, explicând evident trăsăturile substanței ridicate, componența chimică a acesteia și cantitatea sa, nefiind necesară o nouă examinare a acestei substanțe.

În altă ordine de idei, referitor la amestecul de substanțe în masa vegetală, potrivit pct. 2 al notei din Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitatea acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23 ianuarie 2016, prima instanță a precizat că, cantitățile includ și amestecurile substanțelor stupefiante și/sau psihotrope cu precursori, adaosuri (preparate medicamentoase, acizi, glucoză, crohmal, făină etc.), aflându-se în orice stare de agregare. De asemenea, conform rechizitoriului este susținut faptul că produsul etnobotanic ce conține cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022”, stabilit în substanța ridicată de la inculpat reprezintă un cannabinoid sintetic, fiind o substanță psihotropă fără utilizare medicală, iar analogii structurali și funcționali ai acestuia se consideră inclusiv substanțele „ADB-PINACA”, „5FMDMB-PINACA(5F-ADB sau MDMB(N)-2201)” sau „5F-MMB-PINACA(5F-AMB)”. Or, acest fapt reiese din scrisoarea cu numărul Rg02-001929 din 27 mai 2020 în copie, eliberată de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (f.d. 26- 27), iar conform art. 7 alin. (11) din Legea nr. 382 din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, determinarea substanțelor stupefiante, psihotrope, a precursorilor și analogilor acestora, precum și a produselor etnobotanice, se efectuează în laboratorul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Totodată, în Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitatea acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23 ianuarie 2016, substanța 5FMMB-PINACA(5F-AMB) se atestă la poziția nr. 191, precum și pentru mase vegetale (în amestec) la poziția 193 din Capitolul I (substanțe stupefiante), cantitățile deosebit de mari ale căreia variază de la 0,25 grame și mai mult.

Astfel, instanța de apel a reținut că, procesul-verbal de cercetare la fața locului, prin care a fost ridicată substanța în amestec cu masă vegetală, întocmit de ofițerul de poliție aflat în serviciu Andrei Budu, cu respectarea rigorilor legale și cu participarea inculpatului, a fost efectuat în prezența unui caz care nu suferea amânare, existând riscul real de dispariție a corpului delict, care de altfel constituie o probă decisivă în speță, motiv pentru care este apreciat de instanța ca pertinent, concludent și util cauzei penale, fiind reținut de instanță ca admisibil. Pe cale de consecință, și raportul de constatare medico-științifică, care a fost întocmit de un expert judiciar, în temeiul îndreptării agentului constator, se consideră că a fost întocmit cu respectarea rigorilor de drept expuse anterior și este reținut de instanță drept mijloc de probă pertinent cauzei penale, or, doar după emiterea unor concluzii științifice, a putut fi constatată bănuiala rezonabilă privind comiterea unei infracțiuni privind păstrarea drogurilor, având în vedere specificul substanței depistate, la fel cum reiese și din pozele anexate la raportul de constatare tehnico-științifică.

La caz, instanța de apel a apreciat astfel că, fapta inculpatului de a păstra etnobotanice și analogii substanțelor stupefiante săvârșită în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare se încadrează în latura obiectivă a infracțiunii circulația

ilegală a etnobotanicelor și analogilor substanțelor stupefiante fără scop de înstrăinare, infracțiune prevăzută de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut și faptul că, în pofida faptului că se demonstrează prin probele incontestabile enumerate supra, atât comiterea faptei infracționale, cât și vinovăția inculpatului în acest sens, în susținerea acestora se mai reține că, personal inculpatul, în cadrul urmăririi penale fiind audiat în calitate de bănuit și ulterior în calitate de învinuit, a recunoscut integral circumstanțele imputate, oferind chiar detalii, potrivit cărora se afirmă faptul că a găsit pachetul cu masă vegetală în sect. XXXXX, l-a deschis, a conștientizat că în acesta se păstrează droguri, pe care a avut intenția să le consume ulterior, dar ajungând la domiciliu a fost observat de angajații de poliție, de care s-a speriat și a aruncat obiectul cu droguri, concretizând faptul că anume acest pachet a și fost ulterior ridicat de agentul constatator și prin urmare din declarațiile inculpatului se reține în ansamblu o identitate unică a informației furnizate de alte mijloace de probă, inclusiv prin declarațiile martorilor audiați. Astfel, la aspectul informațiilor oferite de către inculpat cu ocazia audierii sale în calitate de bănuit și învinuit, instanța de fond a precizat că aprecierea unor declarații ale unui acuzat în cadrul unui proces penal reprezintă o importanță deosebită, ori dintr-un punct de vedere, cel puțin teoretic, declarațiile acestuia, în măsura în care sunt sincere, sunt importante pentru organele judiciare, deoarece numai el cunoaște cel mai bine împrejurările legate de infracțiune și numai el poate furniza informații cunoscute și doar în eventualitatea prezentării unei alte poziții față de probatoriul acumulat, acesta urma și avea de altfel obligația să se prezinte în ședință de judecată, iar la propria dorință să conteste probatoriul acumulat sau să susțină cele expuse anterior.

La caz, în susținerea admisibilității declarațiilor acuzatului la prezentul proces penal, se mai reține și faptul că, procurorul întemeiat a solicitat citirea declarațiilor inculpatului de la faza urmăririi penale, or, prin prisma art. 368 alin. (1), pct. 2) din Codul de procedură penală, care stipulează că citirea declarațiilor inculpatului depuse în cursul urmăririi penale poate avea loc, la cererea părților, în cazul când cauza se judecă în lipsa inculpatului și art. 321 alin. (2) pct. 1) din același cod, care reglementează faptul că judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de prezentarea în instanță, se garantează acest drept legal, iar în cadrul procesului penal, instanța a constatat cu exactitate faptul că inculpatul se eschivează intenționat de la prezentarea în ședința de judecată, fiind astfel anunțat în căutare, iar cauza penală fiind examinată în lipsa sa. Prin urmare, declarațiile inculpatului, oferite la faza urmăririi penale și citite în cadrul cercetării judecătorești, în contextul prevederilor art. 95 și 101 din Codul de procedură penală se consideră de instanță ca admisibile și pertinente cauzei penale.

Instanța de apel a constatat, că inculpatul a atentat la obiectul juridic special al infracțiunii de păstrare a etnobotanicelor și analogilor drogurilor în proporții deosebit de mari, care îl constituie relațiile sociale cu privire la circulația ilegală de droguri, psihotrope sau analoage ale lor, aparate împotriva producerii, preparării, experimentării, extragerii, prelucrării, transformării, procurării, păstrării, expedierii,

transportării ilegale a acestor substanțe, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare. Astfel, potrivit art. 1 al Legii nr. 382 din 6 mai 1999 „cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor”, prin droguri se consideră inclusiv plante sau substanțe stupefiante ori psihotrope, sau amestecuri ce conțin asemenea plante ori substanțe, stabilite de Guvern. În subsidiar, prin produse etnobotanice (etnobotanice) se explică amestecurile de prafuri și/sau plante sau amestecuri de ierburi și diverse părți de plante stropite cu substanțe chimice, care produc schimbări ce induc efecte fiziologice și/sau mentale, halucinogene și/sau acțiuni psihoactive, iar prin analog al substanței stupefiante sau psihotrope (analog) se consideră orice substanță ori asociere de substanțe de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică, sau orice produs, plantă, ciupercă, ori părți ale acestora, care are capacitatea de a produce efecte psihoactive și care, indiferent de conținutul său, denumirea sa, modul său de administrare, de prezentare sau de publicitatea care i se face, este ori poate fi folosită în locul unei substanțe sau al unui preparat stupefiant, psihotrop ori cu efect psihotrop sau în locul unei plante ori substanțe aflate sub control național și/sau internațional. De asemenea, prin circulație a substanțelor stupefiante se susține inclusiv deținerea, păstrarea, comercializarea, distribuția, procurarea, și utilizarea substanțelor stupefiante, activități care sânt supuse controlului în conformitate cu legislația. Reieșind din dispoziția imperativă a alin. (2/1) art. 2 din aceeași lege, pe teritoriul Republicii Moldova se interzice circulația analogilor substanțelor stupefiante și psihotrope și a produselor etnobotanice în alte scopuri decât cele științifice și/sau de expertiză.

Din cele menționate rezultă că, circuitul drogurilor, al analogilor și al produselor etnobotanice pe teritoriul Republicii Moldova este unul limitat și permis doar în anumite condiții, necesar a fi întrunite, care însă nu se atestă la cazul dedus judecării. De asemenea, conform art. 134/1 alin. (5) Cod penal, „prin produse etnobotanice (etnobotanice) se înțeleg amestecurile de prafuri și/sau plante sau amestecurile de ierburi și diverse părți de plante stropite cu substanțe chimice, care produc schimbări ce induc efecte fiziologice și/sau mentale, halucinogene și/sau acțiuni psihoactive”, iar conform alin.(6) același articol, „prin analog al substanței stupefiante sau psihotrope se înțelege orice substanță sau asociere de substanțe de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică, sau orice produs, plantă, ciupercă, ori părți ale acestora, care are capacitatea de a produce efecte psihoactive și care, indiferent de conținutul său, denumirea sa, modul său de administrare, de prezentare sau de publicitatea care i se face, este ori poate fi folosită în locul unei substanțe sau al unui preparat stupefiant, psihotrop ori cu efect psihotrop sau în locul unei plante ori substanțe aflate sub control național și/sau internațional”.

Obiectul material al infracțiunii incriminate în acest caz, îl reprezintă produsul etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)- 022”, cu masa totală de 49,576 grame, ce constituie analog al substanței stupefiante „5F-MMBPINACA(5F-AMB)”. Sub aspectul laturii obiective a infracțiunii prevăzute la lit. b), alin. (4), art. 217 Cod Penal, se constată fapta prejudiciabilă exprimată prin acțiune, care la caz s-a manifestat prin păstrare ilegală fără scop de înstrăinare a masei vegetale uscate și

mărunțite de culoare galben-cafenie care conține cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022”, considerat drept analog al substanțelor „ADB-PINACA”, „5FMDMB-PINACA(5F-ADB sau MDMB(N)-2201)” sau „5F-MMB-PINACA(5FAMB), infracțiunea fiind consumată în momentul ridicării substanței de către agentul constator. Totodată, privind „păstrarea ilegală a drogurilor” de inculpat, instanța de apel reține că, ultimul a păstrat asupra sa substanța depistată și ridicată, această acțiune fiind o continuare firească a dobândirii acesteia în condiții necunoscute și o condiție logică pentru consumul lor, iar pentru calificarea acțiunilor conform acestui semn (indiciu) calificativ, nu are importanță perioada cât persoana a păstrat aceste substanțe.

În concordanță cu cele expuse, prin alin. (9) a art. 134/1 Cod penal, se consideră circulația drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor și analogilor acestora drept orice operațiuni precum experimentarea, elaborarea, producerea (fabricarea), prepararea, cultivarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, deținerea, stocarea, păstrarea, livrarea, eliberarea, distribuția, expedierea, transportul, procurarea (cumpărarea), comercializarea, distrugerea, importul, exportul, utilizarea, promovarea acestora și alte activități conexe. Totodată, privind acțiunea de „păstrare ilegală” de către inculpat, instanța de apel a constatat că, ultimul a păstrat asupra sa produsul etnobotanic dobândit în circumstanțe nerelevante pentru instanță, dar această acțiune a reprezentat o continuare firească a obținerii acestora și o condiție logică pentru reținerea acestui semn, iar pentru calificarea acțiunilor conform acestui indiciu calificativ, nu are importanță perioada cât persoana păstrează aceste substanțe.

În scopul conturării laturii obiective, instanța de apel a reținut că, ilegalitatea acțiunilor inculpatului s-au manifestat în lipsa autorizației eliberate de Comitetul permanent de control a drogurilor și a licenței eliberate de autoritatea de licențiere, 15 adică contrar prevederilor art. 11-38 din Legea nr. 382 din 6 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor. Cu referire la calificativul proporțiilor „deosebit de mari”, instanța de apel reține că, cantitatea acestora s-a identificat în rezultatul examinării tehnico - științifice și constituie masa în amestec de 49,576 grame, iar conform listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006 (la poziția 193 din Capitolul I – substanțe stupefiante), aceasta constituie proporții deosebit de mari, depășind cuantumul delimitativ de 0,25 grame.

Sub aspectul laturii subiective, instanța de apel a constatat că, inculpatul a acționat cu vinovăție în modalitatea intenției directe, conform dispozițiilor art. 17 Cod penal, întrucât a prevăzut rezultatul faptei sale, l-a urmărit și a acceptat posibilitatea producerii lui prin săvârșirea faptei. Or, infracțiunea incriminată inculpatului este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate supra, denotă anume prezența unei intenții directe la săvârșirea infracțiunii de către inculpatul Curugiu Ion.

În continuare, instanța de apel a reținut că, intenția de a păstra analoagele drogurilor o reprezintă dorința, planul inculpatului care a declanșat acțiunii în acest sens, cum ar fi dobândirea lor în scop eventual de consum, de altfel după cum ultimul declară și personal în cadrul audierii sale. Concomitent, motivul săvârșirii de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal, a fost stabilit de instanța ca fiind manifestat în dorința ultimului de a-și asigura propriul consum de droguri, argument considerat plauzibil, având în vedere contextul în care a fost depistat inculpatul păstrând la el aceste substanțe, existența antecedentelor penale pentru infracțiuni similare și de faptul că personal a confirmat acest lucru în cadrul audierilor sale. Din punct de vedere al calității de subiect al infracțiunii, instanța de apel reține că, acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani, iar la caz, se atestă că inculpatul Curugiu Ion a fost identificat prin extrasul din Registrul de Stat al Populației (f.d. 47) și este născut pe 24 noiembrie 1999, nu se află la evidența medicului psihiatru și/sau narcolog (f.d. 107, 109-110) și astfel întrunește semnele subiectului infracțiunii incriminate.

Or, reieșind din probele prezentate de către partea acuzării și administrate în cadrul cercetării judecătorești de către instanța de judecată, s-a confirmat în totalitate vinovăția inculpatului Curugiu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal, de către partea acuzării fiind prezentate probe pertinente și concludente, care apreciate din punct de vedere al coroborării lor au demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile.

Instanța de apel a opinat că, dezacordul părții apărării cu sentința primei instanțe este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de judecată a apreciat probele și circumstanțele cauzei, însă, împrejurările enunțate supra denotă în mod concludent că prima instanță nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că a avut loc fapta de săvârșirea căreia a fost învinuit inculpatul, că această faptă a fost săvârșită de inculpat, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, fiind constatată vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii, iar solicitarea formulată prin cererea de apel nu poate fi admisă.

Astfel, instanța de apel a constatat în afara oricăror dubii rezonabile că acțiunile inculpatului Curugiu Ion întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, individualizată prin – circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora fără scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, adică păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a sentinței și deciziei, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a lui Curugiu Ion învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

5.1. În motivarea recursului avocatul Plămădeală Roman invocă că, este neîntemeiată poziția primei instanțe și a instanței de apel precum că prin declarațiile martorilor audiați Andrei Budu, Iulian Bălățel și a probelor cercetate pe caz se demonstrează vinovăția inculpatului Curugiu Ion, or, art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Consecutiv, din textul hotărârilor pronunțate instanțele de judecată au pus la baza recunoașterii vinovăției și condamnării inculpatului Curugiu Ion, Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-24345 din 16 decembrie 2020. În acest sens, consideră că raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1R-24345 din 16 decembrie 2020 nu reprezintă un suport probator ce ar confirma învinuire înaintată lui Curugiu Ion și după caz ar permite condamnarea acestuia. Ori, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analoagelor acestora și a precursorilor nr. 2 din 26.12.2011, stabilește că, pentru determinarea tipului de droguri, precursori, etnobotanice și analogii acestora, a proporțiilor acestora, a denumirilor și proprietăților lor, a originii, modului de preparare, prelucrare, precum și pentru stabilirea apartenenței plantelor la cele care conțin droguri, precursori, etnobotanice și analogii acestora ce constituie obiectul acțiunilor criminale, sunt necesare cunoștințe speciale, instanțele de judecată trebuie să dispună de concluziile expertize.

Consideră că, scrisoarea cu numărul Rg02-001929 din 27 mai 2020 în copie, eliberată de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, la fel nu prezintă un suport probator, or, în contextul împrejurărilor descrise, consideră că aceasta nu poate fi apreciată ca fiind o probă de acuzare, pe criteriile prescrise în art. 93, 94, 101, 141 - 143 Cod de procedură penală.

Notează că modalitatea de motivare a soluției instanțelor inferioare cu privire la constatarea vinovăției și condamnarea lui Curugu Ion în baza Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-24345 din 16 decembrie 2020 și a scrisorii Rg02-001929 din 27 mai 2020 în copie, eliberată de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, este una neclară și nemotivată. La fel, în susținerea acestei opinii, stabilește că baza probatorie administrată în prezenta speță, nu poate fi apreciată ca fiind una pertinentă, concludentă și utilă.

Menționează că art. 96 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, prevede că, în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale trebuie să se dovedească faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii, precum și cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, iar art. 99 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Susține că CEDO a statuat constant că condamnarea nu trebuie să fie arbitrară (Cauza Navalinî și Iașin c. Rusia). Înalta Curte de asemenea a statuat că art. (6) alin. (2) CEDO, cere ca sarcina probațiunii să aparțină acuzării, iar impunerea acuzatului de a-și proba nevinovăția, în general, constituie o violare a prezumției nevinovăției (Hotărîrea în cauza Barbera c. Spania din 06 decembrie 1988), or în speță, faptul infracțiunii și a vinovăției inculpatului nu este probat incontestabil, existând numeroase contradicții și divergențe în materialul probator. Dezvoltând aceste principii în cauza Telfner c. Austria (cererea nr. 33501/96 hotărâre din 20 martie 2001 par. 15-18) Curtea a indicat că instanțele naționale la îndeplinirea sarcinilor lor, nu ar trebui să pornească de la ideea preconcepută că învinuitul a comis infracțiunea incriminată, sarcina probei este pe seama acuzării de stat, iar orice îndoială ar trebui să beneficieze acuzatului. Prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este mutată de la acuzare la apărare.

Relevă că, la pct. 18 din aceeași hotărâre Curtea a specificat că cere inculpatului să ofere o explicație asupra unor circumstanțe faptice indicate de acuzare, în condițiile în care ultima nu a fost în măsură să administreze probe suficient de serioase (prima facie case) care ar „cere”, o explicație plauzibilă din partea acuzatului, echivalează cu mutarea sarcinii probei de pe umerii acuzării pe cei ai apărării fapt care a fost recunoscut ca fiind contrar art. 6 par. 2 CEDO.

Opinează că, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală apreciază la caz că în cadrul examinării prezentei cauze nu a fost demonstrată vinovăția lui Curugiu Ion în săvârșirea infracțiunii, iar cu referire la prevederile art. 8 Cod de procedură penală, subliniază că învinuirea nu poate fi bazată pe presupuneri, iar orice îndoială în veridicitatea și obiectivitatea învinuirii se tratează în favoarea celui învinuit.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință asupra recursului declarat a depus procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate

da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarată în speță, aceasta se întemeiază pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, precum și *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma faptului că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate, rezultă că instanța de apel a adoptat soluția în cauză, fără a întreprinde toate măsurile necesare de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei, prevăzute de art.101, 414, 417 Cod de procedură penală,.

Colegiul penal lărgit atestă că în sentința primei instanțe, menținute fără modificări de instanța de apel, a fost descrisă fapta constatată ca fiind comisă de inculpatul Curugiu Ion, încadrată în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiind menționat că *„în timpul și în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, intenționat, știind cu certitudine că circulația substanțelor narcotice este interzisă, a intrat în posesia produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022” care este un analog al substanței stupefiante 5F-AMB, pe care ilegal, fără scop de înstrăinare a păstrat-o la el până la 16 noiembrie 2020, când aproximativ la ora 13 și 30 min., știind cu certitudine*

că circulația drogurilor este interzisă, în timp ce se afla pe str. XXXXX, fiind bănuțit de către ofițerii de investigații ai IP Centru a DP mun. Chișinău că avea un comportament suspicios și anume văzând că se apropie de el, a aruncat un pachet de culoare roz peste gard, care în urma efectuării cercetării la fața locului, a fost depistat și ridicat, iar în interiorul acestuia se află o substanță cu aspect de rumeguș, de culoare gălbuie cu un miros specific, care a fost expedit ulterior pentru efectuarea constatării chimice.

Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1- R-4345 din 16 decembrie 2020 al CTC și EJ al DTCEJ Centru al IGP, masa vegetală uscată, mărunțită de culoare galbenă reprezintă un produs etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic „MDMB(N)-022”, neutilizat în scopuri medicinale și nu este inclus în Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 5 octombrie 2004, dar care conform scrisorii nr. Rg02-001929 din 27 mai 2020 emise de Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, constituie analog al substanței „5F-AMB”, care este inclusă în Hotărârea Guvernului a Rep. Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope neutilizate în scopuri medicale, precum și cantitatea de 49,576 grame, conform anexei la Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, reprezintă cantități deosebit de mari”.

Colegiul penal lărgit observă că în compartimentul „Concluzii” al Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-4345 din 16 decembrie 2020 al CTC și EJ al DTCEJ Centru al IGP, lipsește constatarea că cannabinoidul sintetic MDMB(N)-022 ar fi un analog al drogurilor și concret al căroră, fiind totodată indicat că cannabinoidul sintetic MDMB(N)-022 în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, **nu este inclus**.

În continuare, se atestă că prima instanță a reținut că: „conform scrisorii nr. Rg02-001929 din 27 mai 2020 emise de Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, substanța „MDMB(N)-022” constituie analog al substanței „5F-AMB”, care este inclusă în Hotărârea Guvernului a Republicii Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope neutilizate în scopuri medicale, ce este specificat doar în textul scrisorii respective, nefiind făcută o concluzie care să certifice cele indicate.

Mai mult, Colegiul atestă că la materialele cauzei este anexată o copie a scrisorii nr. Rg02-001929 din 27 mai 2020 emisă de Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (f.d.26-28), ce în opinia instanței de recurs nu poate constitui bază probatorie care ar demonstra vinovăția inculpatului Curugiu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(4) Cod penal.

În contextul împrejurărilor descrise, în descriptivul sentinței lipsește totalmente aprecierea instanței, efectuată pe criteriile prescrite în art. 93, 94, 101, 141 - 143 Cod de procedură penală, în aspectul dacă probele enunțate supra sunt valabile și suficiente să demonstreze că cannabinoidul sintetic MDMB(N)-022 este un analog al drogurilor.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că conform prevederilor art. 141 alin. (1), 142 alin. (1), 143 alin. (6), 151 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea

circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sunt necesare cunoștințe specializate în domeniul respectiv. Expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. Rezultatele constatării tehnico-științifice sau medico-legale se consemnează într-un raport. După efectuarea investigațiilor necesare, expertul întocmește un raport, în formă scrisă, tipărită, în limba română, care este structurat în trei părți: partea introductivă, partea descriptivă și concluziile.

Potrivit art. 93 alin. (2) pct. 2) și (7), 94 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin raportul de expertiză judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale. În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței judecătorești datele care au fost obținute dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, prin utilizarea metodelor ce contravin prevederilor științifice.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, prima instanță nu a apreciat prin prisma criteriilor prescise în art. 93, 94, 101, 141 - 143 Cod de procedură penală, aspectul dacă probele enunțate supra și anume raportul de constatare tehnico științifică sunt valabile și suficiente să demonstreze că cannabinoidul sintetic MDMB(N)-022 este un analog al drogurilor aflate sub control național și/sau internațional, reieșind din prevederile Legii nr. 382 din 06.05.1999, cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, în care la art. 7 alin. (11) se indică că: „determinarea substanțelor stupefiante, psihotrope, a precursorilor și analogilor acestora, precum și a produselor etnobotanice, se efectuează în laboratorul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale”.

În opinia Colegiului penal lărgit, prima instanță a omis să se pronunțe dacă urma sau nu, în aspectul vizat, să se efectueze constatări științifice și expertize judiciare, pentru a înlătura divergențele menționate și a constata dacă substanța indicată în rechizitoriu - „MDMB(N)-022” este analog al substanței 5F-AMB.

Colegiul penal lărgit notează că, pentru determinarea tipului de droguri, precursori, etnobotanice și analogii acestora, a proporțiilor acestora, a denumirilor și proprietăților lor, a originii, modului de preparare, prelucrare, precum și pentru stabilirea apartenenței plantelor la cele care conțin droguri, precursori, etnobotanice și analogii acestora ce constituie obiectul acțiunilor criminale, sunt necesare cunoștințe speciale, instanțele de judecată trebuie să dispună de concluziile expertizei, efectuate doar conform metodicii aprobate de Comitetul permanent de control asupra drogurilor de pe lângă Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, care se vor aprecia în cumul cu alte probe.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza

oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări.*

Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (pct. 4. din prezenta decizie) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o decizie nemotivată și neîntemeiată legal.

Colegiul penal lărgit, statuează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și chestiunile esențiale supuse atenției sale, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul ordinar declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate

circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Curugiu Ion XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la *03 februarie 2023*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion